

PROGRAMUL NAȚIONAL DE DEZVOLTARE RURALĂ 2007 - 2013
MĂSURA 322 – „Renovarea, dezvoltarea satelor, îmbunătățirea serviciilor de bază pentru economia și populația rurală și punerea în valoare a moștenirii rurale”

Măsura 322 se încadrează în Axa III – „Calitatea vieții în zonele rurale și diversificarea economiei rurale” și are ca obiective:

- Îmbunătățirea infrastructurii fizice de bază în spațiul rural;
- Îmbunătățirea accesului la serviciile publice de bază pentru populația rurală;
- Creșterea numărului de sate renovate;
- Creșterea numărului de obiective de patrimoniu din spațiul rural sprijinite.

1. VALOAREA FINANȚĂRII NERAMBURSABILE

A. 100% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele de utilitate publică, negeneratoare de profit, maximum:

- **1 milion Euro/proiect** individual în cazul unui proiect de investiții în infrastructura de bază al cărui **beneficiar este un Consiliu Local**;
- **3 milioane Euro/proiect** în cazul unui proiect individual de investiții în infrastructura de baza al cărui **beneficiar este o asociație de dezvoltare intercomunitară**;
- **2,5 milioane Euro/proiect** în cazul unui proiect integrat al cărui **beneficiar este un Consiliu Local**;
- **6 milioane Euro/proiect** în cazul unui proiect integrat al **cărui beneficiar este o asociație de dezvoltare intercomunitară**;
- **500.000 Euro/proiect individual pentru celelalte tipuri de acțiuni** vizate de această măsură, altele decât cele mai sus menționate.

B. 70% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele generatoare de profit, maximum:

- **200.000 Euro/beneficiar** pentru o perioadă de minimum 3 ani fiscali conform regulii „de minimis” stipulată în Regulamentul Comisiei (CE) nr. 1998/2006 Jurnalul Oficial L 379 din 28.12.2006.

2. BENEFICIARI ELIGIBILI:

A. Comunele prin reprezentanții lor legali conform legislației naționale în vigoare;

B. Autoritățile locale (comune) sau Asociații de Dezvoltare Intercomunitare prin operatorii regionali pentru investițiile în infrastructura de apă/apa uzată;

Str. BISTRIȚA Nr.11
Iași, 700607, România
Tel.: 0332.414 807
Fax: 0332.440 861
Mobile: 0727.821 113 / 0723.691 291
Email: office@openconsulting.ro

C. Asociațiile de Dezvoltare Intercomunitare (ADI) realizate între două sau mai multe comune înființate conform legislației naționale în vigoare (Legea nr. 215/2001 a administrației publice locale cu modificările și completările ulterioare și Ordonanța Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, cu modificările și completările ulterioare);

D. ONG-uri, Așezăminte culturale și Instituții de cult definite conform legislației naționale în vigoare;

E. Persoane fizice și juridice care dețin în proprietate sau administrează obiective de patrimoniu cultural sau natural de interes local și care aplică pentru protejarea patrimoniului cultural de interes local și natural din spațiul rural.

BENEFICIARI NEELIGIBILI:

- a) beneficiarii înregistrați în lista APDRP a debitorilor pentru Programul SAPARD și pentru FEADR, pentru un an de la achitarea debitului;
- b) beneficiarii care au contracte de finanțare reziliate, pentru FEADR, din inițiativa APDRP, pentru un an de la data rezilierii;
- c) beneficiarii care se află în situații litigioase cu APDRP, pâna la soluționarea definitivă a litigiului.

3. ACTIVITĂȚI ELIGIBILE

A. Pentru crearea și modernizarea infrastructurii fizice de bază:

- a. Înființarea de drumuri noi, extinderea și îmbunătățirea rețelei de drumuri de interes local (drumuri comunale, vicinale și străzi din interiorul comunei) ce aparțin proprietății publice a unității administrative (comuna) pe teritoriul căreia se află;
- b. Prima înființare, extinderea și îmbunătățirea rețelei publice de apă (captare, stații de tratare, alimentare) pentru localitățile rurale având sub 10.000 populație echivalentă (p.e.);
- c. Prima înființare, extinderea și îmbunătățirea rețelei publice de apă uzată (canalizare, stații de epurare) pentru localitățile rurale având sub 10.000 populație echivalentă (p.e.);

Atenție! Proiectele de investiții în infrastructura de alimentare cu apă și în infrastructura de apă uzată sunt considerate integrate.

- d. Prima înființare și extindere a rețelei publice de joasă tensiune și/sau a rețelei publice de iluminat;

Str. BISTRIȚA Nr.11
Iași, 700607, România
Tel.: 0332.414 807
Fax: 0332.440 861
Mobile: 0727.821 113 / 0723.691 291
Email: office@openconsulting.ro

e. Prima înființare și extinderea rețelei publice locale de alimentare cu gaz către alte localități rurale sau către zone rurale care nu sunt conectate la rețea;

f. Investiții în stații de transfer pentru deșeuri și dotarea cu echipamente de gestionare a deșeurilor.

Stație de transfer - instalație ce servește la transferul sau depozitarea pe termen scurt a deșeurilor urmând apoi să fie încărcate prin presare în prescontainere și transportate pentru reciclare, tratare sau eliminare.

B. Pentru crearea și dezvoltarea serviciilor de bază pentru populația rurală:

a. Înființarea, amenajarea spațiilor publice de recreere pentru populația rurală (parcuri, spații de joacă pentru copii, terenuri de sport - inclusiv săli de sport, piste de biciclete etc);

b. Renovarea clădirilor publice (ex. primării) și amenajări de parcuri, piețe, spații pentru organizarea de târguri etc.); *Este permisă doar renovarea clădirilor publice, nu este permisă extinderea pe orizontală sau pe verticală a acestora.*

c. Investiții în sisteme de producere și furnizare de energie din surse regenerabile ca parte componentă a unui proiect integrat (în situația în care este vorba de un proiect de renovare a unei clădiri publice);

d. Prima înființare și dotarea infrastructurii aferentă serviciilor sociale precum centrele de îngrijire copii (creșe conform legii 263/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea creșelor și alte centre de asigurare a serviciilor sociale conform OG 68/2003 privind serviciile sociale), bătrâni și persoane cu nevoi speciale (conform OG 68/2003 privind serviciile sociale);

e. Investiții în construcția de grădinițe noi pentru copii, inclusiv dotarea acestora;

f. Achiziționarea de microbuze care să asigure transportul public pentru comunitatea locală în zonele unde o astfel de investiție nu este atractivă pentru companiile private dar care este indispensabilă pentru comunitate și vine în sprijinul rezolvării unei importante nevoi sociale inclusiv construirea de stații de autobuz;

g. Achiziționarea de utilaje și echipamente pentru serviciile publice (de dezăpezire, întreținere spații verzi etc.) dacă fac parte din investiția inițială pentru înființarea serviciului;

Atenție!

Aceste utilaje si echipamente sunt eligibile, daca fac parte din infiintarea serviciului (serviciu pentru dezăpezire, înființare pompieri etc.). Dacă serviciul există (ca și activitate în cadrul primăriei), dar nu este dotat, se pot finanța dotările, dar utilajele trebuie să fie dimensionate și corelate cu suprafața pentru care vor fi folosite.

Str. BISTRIȚA Nr.11
Iași, 700607, România
Tel.: 0332.414 807
Fax: 0332.440 861
Mobile: 0727.821 113 / 0723.691 291
Email: office@openconsulting.ro

h. Investiții de renovare, modernizarea și dotarea aferentă a așezămintelor culturale, inclusiv prima achiziție de cărți, materiale audio, achiziționarea de costume populare și instrumente muzicale tradiționale în vederea promovării patrimoniului cultural imaterial ca parte componentă a proiectului (ex. activități ale grupurilor sau ansamblurilor folclorice). De asemenea, vor fi susținute cheltuielile cu achiziționarea de echipamente hardware, software, inclusiv costurile de instalare și montaj.

Atenție!

Dotarea așezămintelor culturale poate fi făcută și independent de intervenția asupra clădirilor. Excepție fac acele așezăminte culturale (cămine culturale) care au primit sau sunt în curs de finanțare prin „Programul prioritar național pentru construirea de sedii pentru așezăminte culturale”, conform legii nr. 143/2007.

C. Pentru protejarea patrimoniului cultural de interes local și natural din spațiul rural:

a. Restaurarea, consolidarea și conservarea obiectivelor de patrimoniu cultural grupa B5 și natural din spațiul rural (peșteri, arbori seculari, cascade etc.);

b. Studii privind patrimoniul cultural (material și imaterial) din spațiul rural cu posibilitatea de valorificare a acestora și punerea acestora la **dispoziția comunității**;

c. Achiziționare de echipamente pentru expunerea și protecția patrimoniului cultural (ex. vitrine, postamente, sisteme de alarmă etc.).

Important!

Studiile privind patrimoniul cultural vor fi realizate numai de către persoane atestate în domeniu. Necesitatea realizării proiectului va fi demonstrată și prin prezentarea unui contract/angajament cu primăria, școala, căminul cultural, muzeul/muzeele din localitatea respectivă privind promovarea moștenirii culturale a comunei.

d. Costurile generale legate de întocmirea proiectului, precum taxe pentru arhitecți, ingineri și consultanți, studii de fezabilitate/memorii justificative, taxe pentru eliberarea certificatelor, avizelor și autorizațiilor necesare implementării proiectelor, așa cum sunt ele menționate în legislația națională, achiziționarea de patente și licențe, sunt eligibile în limita a:

- **maxim 10%** din valoarea eligibilă a proiectului, în cazul în care proiectul prevede construcții;
- **maxim 5%** din valoarea eligibilă a proiectului, în cazul în care proiectul nu prevede construcții.

În cazul în care Studiul de Fezabilitate a fost întocmit și finanțat din alte fonduri comunitare sau bugetare, înainte de intrarea în vigoare a HG28/2008 privind aprobarea conținutului cadru al documentației tehnico economice aferente investițiilor publice, precum și a structurii și metodologiei de elaborare a devizului general pentru obiective de investiții și lucrări de intervenții, costurile reprezentând actualizarea Studiilor de

Str. BISTRIȚA Nr.11
Iași, 700607, România
Tel.: 0332.414 807
Fax: 0332.440 861
Mobile: 0727.821 113 / 0723.691 291
Email: office@openconsulting.ro

Fezabilitate **nu vor depăși 3%** din valoarea costurilor de proiectare și inginerie, dar mai puțin costul întocmirii SF-ului.

4. INVESTIȚII ȘI CHELTUIELI NEELIGIBILE

1. Cumpărarea de teren și/sau de imobile;
2. Impozite și taxe fiscale;
3. Costuri operaționale inclusiv costuri de întreținere și chirie;
4. Comisioane bancare, costurile garanțiilor, cheltuieli de înființare și cheltuieli similare;
5. Achiziționarea de bunuri second-hand (utilizate), cu excepția celor care au ca obiectiv obținerea caracterului tradițional autentic;
6. TVA, cu excepția TVA-ului nedeductibil, în cazul în care este în mod real și definitiv suportat de către beneficiari, alții decât persoanele scutite de plata impozitului, conform art.71 (3), lit. a din Regulamentul (CE) nr. 1698/2005;
7. Costuri de schimb valutar, taxe și pierderi ocazionate de schimburile valutare asociate contului euro APDRP;
8. Contribuția în natură;
9. Costurile aferente unui contract de leasing: taxa de management, dobânzi, prima de asigurare etc.;
10. Costuri realizate înainte de aprobarea proiectului, cu excepția studiilor tehnice, a planurilor de afaceri și a studiilor de fezabilitate;
11. Costuri privind închirierea de mașini, utilaje, instalații și echipamente;
12. Achiziția de mijloace de transport pentru uz personal;
13. Achiziția de mijloace de transport rutier de mărfuri pentru a presta servicii de transport în numele terților;
14. Proiectele de utilitate publică care nu respectă normele privind calitatea în construcții și nu sunt conforme cu normativele de proiectare;
15. Investiții care fac obiectul Măsurii 125 din Axa 1 a PNDR (drumurile de acces la fermă și cele de exploatare forestieră);

De asemenea, sunt neeligibile investițiile care fac obiectul altor programe cu finanțare comunitară sau națională după cum urmează:

16. Investițiile privind infrastructura de apă/apă uzată pentru localitățile rurale care intră sub incidența proiectelor regionale finanțate prin POS Mediu pe baza Master Planurilor Regionale;
17. Drumurile județene, naționale și rețeaua TEN-T;
18. Renovarea și construcția de școli, dispensare și spitale;
19. Investițiile în obiective de patrimoniu cultural UNESCO și național;
20. Construcția de așezăminte culturale noi.

5. CRITERIILE DE ELIGIBILITATE PENTRU ACORDAREA SPRIJINULUI:

1. Proiectul trebuie să fie realizat în spațiul rural conform definiției din PNDR iar beneficiarul se identifică într-una din categoriile de beneficiari definite;
2. Nu este permisă dubla finanțare a aceleiași activități/investiții din alte fonduri comunitare sau naționale;
3. Beneficiarul trebuie să prezinte toate avizele și autorizațiile necesare investiției;
4. Prin memoriul justificativ/studiul de fezabilitate, proiectul trebuie să demonstreze oportunitatea și necesitatea socio-economică a investiției;
5. Proiectul propus este în conformitate cu normele de mediu, (inclusiv Directiva Cadru Apă) și legislația în vigoare cu privire la normele de siguranță în transport / energie;

Pentru localitățile rurale identificate prin Master Planurile Regionale și eligibile prin PNDR, investițiile în rețeaua de alimentare cu apă se vor realiza numai împreună cu rețeaua de canalizare și stații de epurare. În cazul în care pentru celelalte localități rurale sub 10.000 p.e. neidentificate prin Master Planurile Regionale, inclusiv localitățile sub 2.000 p.e. care de asemenea vor beneficia de sprijin FEADR prin PNDR nu se poate respecta soluția tehnică standard, trebuie găsite soluții neconvenționale de captare, alimentare, colectare și epurare a apelor uzate, iar în cazul în care există sistemul de captare, trebuie identificată soluția tehnică adecvată pentru colectarea și epurarea apelor uzate, conform cerințelor Directivei Cadru Apă.

6. Proiectele de investiții în infrastructura de apă/apă uzată vor trebui să prezinte fie un aviz tehnico-economic din partea operatorului regional acolo unde acesta există, fie un aviz din partea consiliului județean prin care se dovedește și conformitatea proiectului cu strategia regională/județeană de apă/apă uzată, iar în cazul în care un astfel de proiect nu se regăsește în situațiile mai sus menționate, proiectul va fi însoțit de angajamentul autorităților locale de a asigura gestionarea și mentenanța investiției;
7. Investiția să respecte Planul Urbanistic General;
8. Construcția, modernizarea și extinderea clădirilor trebuie să respecte/păstreze arhitectura specifică locală;
9. Orice beneficiar al acestei măsuri poate aplica pentru maxim 2 proiecte individuale pe întreaga perioadă de programare (2007-2013);

Str. BISTRIȚA Nr.11
Iași, 700607, România
Tel.: 0332.414 807
Fax: 0332.440 861
Mobile: 0727.821 113 / 0723.691 291
Email: office@openconsulting.ro

10. Pentru investițiile în infrastructura fizică de bază, beneficiarii trebuie să prezinte lista cu semnături ale locuitorilor, agenților economici și instituțiilor publice care au depus la primărie adeziunea privind necesitatea investiției și angajamentul de racordare din surse proprii la rețeaua de apă/canalizare/gaze/energie electrică sau acordul privind plata colectării deșeurilor;

11. Beneficiarul se angajează să asigure mentenanța investiției.

Nu ezitați să luați legătura cu societatea noastră; OPEN CONSULTING vă stă la dispoziție cu orice alte informații și/sau clarificări suplimentare.

În speranța unei bune colaborări pe viitor, vă rugăm să primiți asigurarea considerației noastre depline.

Cu stimă,

Iulia COJOCARU

Manager Finanțare

Tel: 0233.41 48 07

Fax: 0233.44 08 61

Vodafone: 0727.82 11 13

iulia@openconsulting.ro